

МНТЪ, ИНИМЪ ШИ ЛИТЕРАТОРЪ.

№. 30.

ЖОІ, 26. ІВЛІѢ.

1851.

СЪІЛІКА ПЕНТРѢ СТИПЕНДИЕ ПЕНТРѢ ЖЪ- NIMEA ROMANЪ СТЪДИОАСЪ.

Дналт министеріѣ ал кълтълві ші днвѣдъ-
мънтълві!

Фіид кѣ націзnea ромълѣ, каре авѣ не фери-
чїреа а цете секле де анї сѣнт жѣгъл опресїзней,
п'аре акъм скѣле де лок, де ѡръ че ші ачелеа каре
шї ле редїкасе еа дн тїмпзїле челе маї греле
лвнтъндѡсе кѣ челе маї марї педечї, сѣнт днкїсе,
шї редїкареа алтор їнстїгъте фѡрте де дорїт пен-
трѣ кълтѣра знеї жпнїмі пѣтерѡсе, се паре а се
дїфери днтрѣн вїиторїѣ преа депъртат: дечї сѣв-
скрїшї дпнѣтерїдї аї ачестей націзнї дншї їаѣ лї-
вертатеа а рѣга пре дналтѣл министерїѣ ал кълт-
лві шї днвѣдъмънтълві ка сѣ вїневоїаскъ а ordina
stipendie дїн фондзїрїле дїспонївїле, але статълві
пентрѣ аїчі днсетнадїї жпнї ромънї дїн Трансїл-
ванїа, карїї шї аѣ фѣкът стѣдїїле кѣ вѣн прогрес
пълѣ ла градъл їндїкат, ка кѣ ажѣторїзл ачелора
сѣ пѡтъ зрѣла дн їнстїгътеле пѣвлїче де аїчі ла
штїїпделе жзрїдїче шї полїтїче, прекъм шї ла ал-
те спеціалїтѣдї, шї сѣ шї пѡтъ къштїга калїфікѣ-
дїзnea печесарїѣ спре а фї дн старе де а сатїс-
фаче тѣтѣрор черерїлор дїн партеа статълві; дн
спечїе пентрѣ:

Ioanne Maiore din Tomnaxaza,	теолог	абсолют;
Петрѣ Поп дїн Сѣмпетрѣ,	"	"
Ioanne Фахрѣ дїн Септедї,	"	"
Басїлїѣ Молдован дїн Кїрїлеѣ,	"	"
Ioanne Рѣс, проф. порт. ла Блаж,	"	"
Басїлїѣ Дѣка дїн Нїрастеѣ,	"	"
Карлѣ Гавре дїн Деж	філософ	"
Ioanne Тїлле дїн Басна	"	"
Іосїф Оріан дїн Деж,	"	"
Георгїе Поп дїн Сѣвтіѡна,	"	"
Moїсе Гъмеїлѣ дїн Носорїга	"	"
Самїла Молдован дїн Грїнд,	"	"

Петрѣ Анка дїн Сѣптедїе,	філософ	абсолют;
Амос Фрѣнк дїн Алѣа-Ізлїа,	"	"
Ioanne Поп дїн Крїхалма	"	"
Eronim Moga din Almaѣїѣ	"	"
Петрѣ Піпощ дїн Хондол	"	"
Алесандрѣ Фахр дїн Септерї	"	"
Нїколаѣ Поп дїн Феїса	"	"
Нїколаѣ Блажїан дїн Блаж	"	"
Георгїѣ Каїан дїн Вълпер,	"	"
Рѣдолф Нонїа дїн Сатъл лѣнг	"	"
Ioanne Рау дїн Алѣа-Ізлїа,	"	"
Mateїѣ Нїкъла дїн Ромїа	адїтор	де філософїѣ;
Dion. Ънгѣр (Мардїан) д. Блаж,	"	"
Нїколае Поп дїн Бърей,	"	"
Пантел. Попазѣ дїн Брашов,	дїмнасїст	абсолют;
Ioanne Мъръшан дїн Реврїшѡра	"	"
Ioanne Поп дїн Брашов,	"	"
Георгїѣ Ласло дїн Дѣмѣрѣ,	"	"
Іосїф Ліка дїн Ст. Цїорѣїѣ,	"	"

Дналт министерїѣ ал кълтълві шї днвѣдъмън-
тълві! Не есте кѣпоскът кѣ Маїестатеа Са шї дн-
алтѣл гѣверн воеск кълтѣра націзней ромъле; на-
цізnea дїн партеа еї, кѣ тѡте кѣ аѣ фост пѣл' а-
към анѣсатѣ дїн сїстемѣ шї датѣ днаної, а ажзне
ла деплїнѣ кѣпштїдѣ кѣ аре лїпсѣ де кълтѣрѣ,
днсѣ пѣ се афлѣ дн старе де а се пѣгѣа ажзта
еа днсамї, маї алес акъм, дѣпѣ че прїн сакрїфї-
челе челе марї каре ле адѣсе дн чеї дїн зрѣмѣ анї
пентрѣ сѣзїїпереа тронълві дншї стѡрсе тѡте пѣ-
терїле, шї се серъчї престе крѣзъте аша, днкът
акъта аре маї пѣдїне мїжлѡче пентрѣ кълтѣрѣ де-
кът сѣнт гѣвернѣл маїарїлор: дечї еа сѣвштер-
не прїн пої ачастѣ рѣгъдїзне дрѣптѣ шї кѣвїнчѡ-
сѣ дналтълві министерїѣ ал кълтълві шї днвѣдъ-
мънтълві, шї спѣрѣ кѣ ва афла аскълтаре ла пѣ-
рїптескъл гѣверн; еа спѣрѣ ачаста кѣ агѣт маї
секзр кѣ кът штїе кѣ фїїї еї аѣ фост скѡшї. де
мѣл прїн гѣвернѣл Трансїлванїей чел компѣс пѣ-

maї din maїarī shī samī, dela partīdīnarea shī-
pendielor din fondzrī pēvlīche shī din kasela de
kontrīvūzīne ale Transilvanīei, destīnate dela
prea dnaltele lokzrī pentrē formarea shīindī-
fīkē a jzpnīlor transilvanī, kē tōte kē ea, ka chea
maї pētrōbōz a kontrīvūzīt la stat partea chea
maї mare, shī prīn zrmare a konferīt chea maї mēlt
spre formarea fondzrīlor skolastīche.

Viēna, 16. Avgvst 1850.

Al dnalzēlī mīnīsterīē al kēlzēlī shī dūv-
zēshēpēlī plekādī servī

Deputādīī nādīzīneī romēne

Tim. Dīnarīē m. n., kanonīk.

Vasīlīē Chīne m. n.

A. Trev. Lazrīanē m. n.

Ioanne Maīoreskē m. n.

DOKŪMİNTE ISTORICHE

karē arātē lēmzrīt, kēmkē dī rečīmentēla al Ple,
romēnīī dīn Valea Rokneī nīchī odātē n'āz fōst pro-
prīetateā samīlor Bīstrīceī, kē drēpt domīnal,
chī ōmenī līverī ka shī samīī vīstrīceī.

(Brmare.)

Maī nāinte de che am pēvlīka potēdīzīnele kan-
dēlarīei transilvano-azlīche, dī līmva țermānē, pen-
trē ka shī cheī dīn pēvlīkēla postzē chītītorīē, karīī
nē dīndēleg līmva țermānē, se pōtz devenī la kē-
nozhītīnda mēszrelor che se dīnchērkāē — dī pre-
jzēdēzēla rokpenīlor dīkē dī vremīle vekī, afēlēm
kē kale a premīte dokūmentēla ačēla, atēt de lē-
mīnētorīē dī asemene dīmprečīzrērī, maī dītēzē
dīltore ne romēnīē. Ačēlanīē svēz āsha:

Konia 1. Maīē 1764.

Notēdīzīnī nepreskrīptīve ale kandēlarīī
azlīko-transilvane,

prīvītōre la propzēsmīntele trīmīse dīnkōche dī 7.
Mardīē de țeneral-komāndantele Transilvanīei va-
ron de Bēkov, dī pēzēla deszēzīnērīī Bīstrīceī
pentrē chēsīneā Valeī-Rokna kētrē eselēndīa sa
tītēlatēla ch. r. Doma presedīnte al koncīlīzēlī velīk
de kērte shī la propzēzūzīneā fēkzēt dekētrē
koncīlīēla velīk de kērte.

Kētz paravīlītate saē arētāt dīn parteā
kandēlarīei azlīko-transilvane la tōte mēszrele,
karē ar avēnta īnstītūzīneā zīvī korī grāvīdārīē

dī Transilvania, se pōte prova pēzēmaī prīn akte-
le de maī dīn nāinte, chī shī dēpē propria eksperīn-
tēz a īnkālītēlī koncīlīē azlīko-velīk nē īse va pē-
teā denega kēvenītēla apāzē.

Nē dārē kē skop de a kompīlīka propzēsl ačē-
sta, dīntītorīē la komēna sekzrītate a țzrīī, dī
grēzēdī de prīcos, chī dīn kontrē pentrē al dī-
lesnī shī, pentrē de a kēzēla preā dīnalzēla erarīē
de tōte spēsēle zēdārīche dītrē eșēptzīrea ačē-
sta, saē fēkzēt Maīestēdīī Sale dīn parteā sēs-
menčīonateī kandēlarīē azlīche, dīdatē la prīmēla
proēkt de a lēa ne romēnīī lokzītōrī dī Valīa-
Rokna svēt arme, arētareā preā kredīnōbōz: kēmkē
se afēl dīkē svēz jzēdīkatē, (svēz līge) dāzē
desēmnādīī romēnīī svēt ōmenī līverī saē svēzshī
aī maīēstrātēlī Bīstrīca; prīn zrmare, kēmkē
ačēsta pēzē la o defīnītīvē detērmīnēdīzīne a kē-
sčīzīneī ačēsteīa ne kalea lēdīī nē shī pōte zēsr-
na drēptēla de chēsīne aszpra lor, kē atēt maī
pēzīn pōte pretīnde o revonīfīkare pentrē a-
chēptīa. —

La arētareā ačēsta fēkzētē kē tōtz svēzpe-
rea se dīdzrē Maīestateā Sa la dīnchēnt a dī-
drēpta preā dīnalta sa detērmīnēdīzīne dītrē a
kolo, ka proēptēla de a arma ne romēnīī roknenī
se rețēlē dī kēzēsl seē, totēshī ar fī a se sem-
nīfīka maīēstrātēlī vīstrīdan: dī che fōrmtē preā
dīnalzēla servīdīē chere, ka ačēla (maīēstrāt) svē shī
predeā Maīestēdīī Sale dīntrēg drēptēla svē, chēla
are saē sokotēshēte kē la are aszpra opīdēlīē Rokna
shī ne satele de akolo shī ne tōtz Valīa; pentrē
karē ačēshī preā dīnalzē Maīestate nē sar re-
trațe a demanda, ka pentrē provēntele ačēleā,
karē sar pēzēte ne drēpt rekzīnōshēte kē se kēvīn-
chēdīī, svē ī se dea deszēznare dī chea maī drēp-
tē mēszrē shī ne lēmzē ačēsta romēnīlor, karīī
lokzēsk la satele sēsēshītī ale chēdīī ačēshītīa
le va kēshītīa o zātērīōrē dīkēpēzīre saē dīnchē-
gare dī Valīa-Rokneī, tot odātē dīkē, dēpē kēmkē
afarē de ačēsta e kēpōskēt īnkālītēlī koncīlīē
azlīko-velīk, a ordīna o komīcīzīne komēnē pentrē
o īnkēīcīdīzīne esamīnēțōre de svēzēsl drēptē, a
kērvī pērere aē shī sosīt kē trēī poște țzvernīa-
le dīnāinte de ačēsta:

Shē kētz de pēzīn drēpt se afēl fēzdatē dīkē
pretēncīzīneā maīēstrātēlī vīstrīdīan, ne dāē kē
maī mēzle a kēvōshēte zrmēțōrele: dīkēshī dīn do-
kūmentele date de kētrē maīēstrāt se pōte preā
kīar vīdeā kēmkē Valīa-Rokneī dīn prezēl kē lo-
kzītōrīī svē nīchī odātē nē saē konferīt pēvlīkēlīē

вистридан кз дрепт доминал, чи нзмаї саѣ дпнѣдіт шї дптрѣнат, кз ачеаа модалитате, ка локзиторїи съ айѣ а се възвѣра де ачелашї лївертѣдї шї прївїлеції, каре ле възвасе аї комзпнїтѣдї вїстрїдіане — е ачеаста черт, дѣпѣ кзт нїчї дп нѣтерїа дуделесзлї гол лїтерал ал їнстрѣментзлї де дп-корпѣрѣдїзне нз се пѣте прївї де неадевѣрат шї дзвїѣ, аша е фѣрѣ дудоїалѣ кзткѣ маїстратзл саѣ четатеа Вїстрїда прїн деспѣрѣдїреа Валеї ачештїа де дїстрїктзл Вїстрїдеї нз перде нїмїк че а фост ал съѣ, прїн зрѣаре нїчї пѣте предїнде пен-трѣ ачеїа врео ревопїфікаре, кз атѣта маї пзцїн пѣте чере ка съї се свпалнеаскѣ дела ерарїѣ їмпортареа фолоселор пентрѣ трекзт — пре каре ел дѣпѣ дрепт нїчї одатѣ нз ле ар фї авѣт де але дп-трѣвзї — дїн контрѣ зрѣеазѣ де сїне дїн пропосї-дїа ачеаста о маї департе консекїдїцѣ, кзткѣ, да-кѣ дп прївїнда трекзтзлї ам вреа дѣпѣ стрѣнса дрептате а тракта кз маїстратзл, ачела нзмаї сїнѣр ар фї даторїѣ а рескзмпѣра дазна кѣшзпа-тѣ преа дпалтзлї ерарїѣ дп анїї маї декзрѣнд, фїндкѣ, дѣпѣ дателе лзї, локзиторїї Валеї ачештїа, дела анїї 1754 пѣтѣ ла конскрїпдїзнеа лор дп корп гренидїарїѣ, п'аѣ фост прївїдї де лївертїнї, чї спре о дпсепнатѣ скѣдере пентрѣ фондзл контрївзїдїо-нал саѣ сѣпзс ла контрївзїдїа капїталѣ, ка сѣпзшї саѣ їовацї, прїн зрѣаре маїстратзл ар фї фѣрѣ дудоїалѣ даторїѣ ал дндемпїса (фондзл контрївзї-дїонал) кз мзлѣт маї кз мзлѣт, декзт ар їмпорта тѣ.

Дедзкдїзнеа ачеаста дїн'анте кзпрїнде шї зп че маї департе де о маї таре черкзштандїалїта-те, дпкѣт дар ар фї де прїсос а се децїнеа чїнева маї днделзргат ла ачестѣа, де алтїнїтрен е дп-кѣ атѣт де патзралѣ пе кѣт е де дрептѣ шї адзче кз сїне дрептзл, каре фѣрѣ контрѣверсѣ съ ковїне Маїестѣдїї Сале шї нзї фаче тревзїнцѣ ал кзтпѣ-ра кїар акзта. — Лїверїї ротѣнї а Валеї-Рокна сѣнт даторї а се конскїдїцї ла скопзл спре каре сѣнт менїдї де прїнчїпеле дѣрїї шї, дакѣ реѣеле Матїа фѣ ддрентѣдїт а тѣїа опїдзл Рокна де кѣ-трѣ комїтатзл Добока ка пе о фїшкалїтате маї дїн анте, кареа зпїї воївозї трансплванї о аѣ авѣт дп стѣпнїре дїн дерегѣторїѣ, шї ал дпкорпора кз черкзл вїстрїдан кз ачел скоп, ка ачеста, прїн естїндереа гранїцелор сале съ се факѣ маї ком-пакт шї маї таре спре сѣсдїнереа са шї съ шїї пѣтѣ шїешї ажѣта маї вїне: съ пѣте ачаста акзт дп прївїнда ачелаш Вале шї а пзвїлкзлї Вїстрїда дптѣшпала кз атѣт маї кз таре дрепт шї жзсї-дїѣ, кз кѣт скопзл, ла каре дїнтеазѣ Маїестатеа

Са кз ачѣаста, е кз мзлѣт маї салѣтарїѣ. — Да-кѣ акзт Маїестатеа Са ва вреа а се дндзѣра преа градїос а апрова респектїва ачѣастѣ пѣрере а кан-дѣлѣрїеї, атѣнчї десдѣмпнїфікареа а маї дес нзмі-тзлї пзвїлк вїстрїдан се десфїнїдїазѣ де сїне шї офертзл нацїеї сѣсептї се фаче де прїсос.

Іар дп лїмба дѣрманѣ аша :

Copia 1. Mai 1764.

Unmaßgebliche Anmerkungen der siebenbürgischen Hofkanzlei,

die von dem in Siebenbürgen kommandierenden Generalen Freiherrn von Bucovu in puncto der Entschädigung des Bistritzer Publici wegen Abtretung des Rod. Thales an des Tit. k. k. Herrn Hofkriegsraths-Präsidenten Exzellenz, den 7. März, eingeschickte Vorschläge, und den darüber verfertigten Hofkriegsräthlichen Vortrag betreffend.

Wie fertig man sich abseiten der siebenbürgischen Hofkanzlei zu allen denen haben finden lassen, was zu der Errichtung eines Graniger Corps in Siebenbürgen erspriesslich ermesfen werden, solches erproben nicht nur allein die Anteacte, sondern es wird derselben auch ein löbl. Hofkriegsrath aus eigener Erfahrung den billigen Beifall nicht ent-sagen können. —

Nicht also diesen auf die allgemeine Sicherheit des Landes abzweckenden Vorsatz in überflüssige Schwierigkeiten zu verwickeln, sondern im Gegentheil ihn zu erleichtern, und das allerhöchste Merarium bei der Ausführung von allem überflüssigen Aufwand zu verwahren, ist von Seiten der schon gedachten Hofkanzlei gleich bei dem ersten Antrage die im Rodnaer Thal ansässigen Walachen unter Gewehr zu nehmen, Ihre Majestät unter andern allergetreuest angezeigt worden: daß noch sub lite sich befinde, ob die erdeuteten Walachen freie Leute, oder Unterthanen des Bistritzer Magistrats seien, mithin derselbe bis zur rechtlicher Entscheidung dieser Frage, sich des Rechtes einer Cession auf sie nicht anmaßen, noch weniger aber eine Vergütung für solche anverlangen könne.

Auf diese in Unterthänigkeit gemachte Anzeige geruhen Ihre Majestät die allerhöchste Entschliesung anfangs dahin zu schöpfen, daß es zwar bei dem Antrag die Rodnaer Walachen zu armiren, sein Verbleiben haben solle, doch dem Bistritzer Magistrat zu bedeuten wäre: Welcher-gestalten es der allerhöchste Dienst erheische, daß derselbe all sein Recht, so er auf dem Marktfleckel Rodna und auf die daselbstige Dörfer, dann auf das ganze Thal hat, oder zu haben vermeinet, Ihrer Majestät übergebe, wo hingegen allerhöchst dieselbe nicht entstehen würden, für jene Ertręgnisse, welche der Stadt mit Recht hätten zuerkannt werden mögen, die billigmäßige Entschädigung erstatten, und annehst

Дъпъ ачестеа десватериле се дескисеръ формал. Галериле ера джесвите де аскългъторѣ де зъмбе сексе, iar ізте-скриіторіи консемна тоте кзвинтеле, ва ши тоте мишкъриле. — Дн. Дізен каре ка прешедінте штіе джпърді роделе де мишкне віне, джтокма прекзт зп реісорѣ дештепт джпарте роделе джтре акторіи зпві театрз, dede кзвълнт маї зптеїз депзтатзлзі Паіер, каре есте зп оратор пзмаї де міжлок ши кзт ам зіче зп alter ego сеаѣ маї віне зп джквітторіз ал дазі Ламартіне, (зърват де репзте маре ка політік ши ка поет.) Ашеа Паіер ворві дж контра ревісіоніи ши дж фавореа репзвлічеї, джсз депзтадіи пз'а преа аскълта. Акзт Дізен дъ кзвълнт Длзі Фаллз, зпві ораторѣ дін чеї маї взнї, пріетінѣ маре ал монархіеї, джсз конституціонале, леітіміст ши зпвл дін чеї маї де апроне джкрезвді аї касеї зървоне.

Дн. Фаллз кзвълнт дж контра репзвлічеї ши претінсе ревісіонеа, адік штердереа конституціоніи кз зрмътореле: Domnii mei! Дж мишзтзл кзнд medіtam аспра кзвинтелор че ерам съ ростек дж фада Двострз, джмі вѣтз ла окї о фобз дін історіз, каре кзпріндеа о ідез пентрз міне фобрте франпантз (довіторе пе неаштептате.) Дж меморіалеле лзі Лздовік XIV. се зіче адікз: „Сз пз лашї ла воїа джтзмплзрїи чеаа че аї съ аштенді дела джделепчзне (prudence); пентрз кз тот деазна аї съ домолешті перзвдареа че токма те фаче ка съ перзі. — Нічі перзвдареа, нічі сперанца, нічі врези алт сімдетзнт персонал пз есте каре шз фаче ка съ кзвинтезѣ. Odініорз се зічеа кз орї каре дерегъторіз пзвлік пз есте зп ероѣ джтрз ферїреа характерзлзі сзѣ де орї че патз, пз поте авеа тречере нічі ка ом де оменіе; дж зіоа де астззі еѣ аш зіче: Депзтатзл каре дж ачест момент сзрвзтореск пз е зп ероѣ ал патриотізмзлзі ши ал авнегрїи де сіне, пз есте нічі ом де оменіе. (Ла ачесте кзвінте се аззірз пзштросе гласзрї де комплзчере.) Акзт трек ла лзкзрл прїнціпал: Авет пої дрептзл а ревідеа конституціонеа ши дж че mod сз деслегзт провлемта ачестаста? Лзвнд джтревзчзнеа дін партеа формей, дрептзл ачестаста пз ні се комвате нічі девзт, кз атзт маї вжртос джсз дін пзвтзл морал; кзчі адікз ні се зіче: „Вої адї рестрїне вотзл зпверсал;*) ретрацедівз леінеа-де-алеіере ши

*) Ла 31. Маїз 1850, кзнд маіорїтатеа адзпанцеї джтре челе маї фервінді лзпте парламен-

атзпчі пої джкз вотзт пентрз ревісіоне. Ла ачестаста рзспзнд еѣ, кз токма міжлокзл де а ревідеа леінеа де алеіере заче дж ревісіонеа конституціоніи. (Ла ачесте кзвінте се продзсе о мішкаре дж адзпантз, кззтзнд каре дж дрепта салеї ла монархіитї, каре дж стзнга ла репзвлїканї; дж стзнга пе зпї дж порні ши зп ржс важокзрос.) Ачестз леіне джшї аре кавса са фундаменталз кїар дж конституціоне кареа се опзвне ла орї че органістчзне маї взнз ши маї джделепантз а вотзлзі зпверсалз ши ачестаста пентрз ачестеа, кзчі прекзт зісесе дн. де Ламартїне джкз маї пайнте де вотаре аспра ачелзаш джтрз о карте, ачела е взн пзмаї пентрз ка съ ажзте пе ітргїанді, пе пзтзрзї (стзпзізі, хзвззчї, гогоманї) ши ревелї. Пзлз акзт ам фост пої ачелїа, карї апзрарзш вотзл зпверсал прїн каре ерам легаді пзмаї пої. (Се азд мзлте гласзрї: Ашеа, ашеа есте!) Дакз вотзл зпверсал ар фї дж старе де а апзра пентрз тотдеазна пе овосїта пострз содіетате, еѣ аш ста пентрз ел, ачелаш джсз маї пайнте де леінеа (рестрїнгъторе) дін 31. Маїз (1850) ши маї пайнте де конвенїреа адзпанцеї леісілатїве дж 15. Маїз ши дж 20. Ізнії ши престе тот фѣ атакатз пзмаї де кзтрз ачелїа, карї акзт ворвек дж пзметеле лзі. (Дн гласз: Преа віне!) Джтр'ачестеа че ерам съ кзштігзт пої (монархіитї) кз штердереа вотзлзі зпверсал, кзнд о партїдз ши джтре алдіи ценералзл Кавалїнак апзрз, кз репзвлїка стз маї пресзс ши де кзт вотзл зпверсал.

Кавалїнак: Джмі черѣ кзвълнт!

Фаллз (зрмзнд маї де парте.) Дакз вотзл зпверсал есте дж адевзр легъторіз пзмаї пентрз о парте, пої карї прїн ачела сзптем легаді маї мзлт де кзт тоці, авет дрептзл морал ши конституціонал а декрета ревісіонеа конституціонїи.

Ачі оввіне джтревзчзнеа, пзлз ла че мзсзрз съ се сзпзіе конституціонеа ла ревісіоне. Еѣ о сзнз фзрз аватерї: о ревісіоне пзмаї парціалз ар фї пзмаї о амзїре. Зпї продзсерз пентрз ревісіонеа парціалз зп темейз че с'ар пзреа кз пз е токма де лзпздат. С'аз зіе адікз, кзшкз прїн о ревісіоне ка ачестаста с'ар кзштіга тімпз спре а рестазра азторїтатеа ши ордінеа. Еѣ джсз

таре рестрїнсе пзшзрзл вотзрїлор Францеї джтреді дела 10 міліоне ла 6 міліоне; дж кзт репзвлїканї ера пе ачі съ се ватз іарш пе варїкаде. —

въ дитрев: нъ кѣтва кѣштѣгареа де тимп, а кѣрѣ тревѣиндъ се сѣмте атѣт де профѣнд љн Франца, есте кѣштѣ адевърат кѣр пентрѣ патриа нѣстрѣ? Дн. Броліе, опоравѣла прешедѣнте ад ачестеї комісізіні (денѣмте спре а прегѣтї оператѣл ревісізіні) съ рѣспондъ ла дѣтревѣдѣнеа теа (Аззіді, аззіді.) Дѣнса адѣкъ зісесе одатѣ љн катера Парілор (сѣв гѣверніѣл лѣї Лѣдвіг Філіп) ачесте кѣвінте фѣрте импортанте: А аштепта нѣмаї амеа дѣн пегрѣжъ шѣ фѣрѣ а те детерміна ла врео парте, есте фѣрѣ љнвоіаль лѣкрѣл чел маї рѣжъ че пѣте фаче чѣнева; ва ел есте чел маї рѣжъ дѣтре тѣте перѣкѣлеле. Че е дрепт, се чере неапѣрат ка съ се рестаѣре авторѣтатеа; есте љнсъ дѣтревареа, кѣм? Ежъ ам кѣдетат мѣлт асѣпра ачестеї дѣтревѣчѣні шѣ ам ажѣнс ка съ шѣ о деслег прѣн зрѣтѣбѣреле дѣбъ аксіоме: Ної нѣ фачем пентрѣ лѣвертате чѣеа че фачем пентрѣ репѣвлѣкъ, — шѣ іарѣш, нѣ фачем пентрѣ авторѣтате чѣеа че фачем пентрѣ гѣверніѣ. — љнсъ де че нѣ фачем пентрѣ лѣвертате ачѣеа че фачем пентрѣ репѣвлѣкъ? Ох Дѣмне! дѣн прѣчѣнъ кѣ репѣвлѣка нѣ се гѣте пѣлѣсѣні прѣн черѣларе шѣ комісарї! Іар фѣрѣ даѣне (пѣравѣрї, овѣчѣсрї, жостѣте) репѣвлѣкане нѣ вом авеа нѣчї о репѣвлѣкѣ, сеаѣ о репѣвлѣкѣ фѣрте зрѣте! (љн дрепта: фѣрте віне!) Даѣмії воїе ка съ аплек тот ачесте кѣвінте шѣ ла гѣверніѣ. Ежъ въ спѣн кѣ сѣнгѣра адмѣнѣстрѣчѣне (дѣн партеа гѣверніѣлѣї) нѣ рестаѣрѣ авторѣтатеа, чѣ маї вѣртос продѣче апѣсаре. Адевърата авторѣтате нѣ стѣ дѣтрѣ а сѣгрѣта орї че мѣшкаре прѣн тѣсѣре аспре. Леѣеа марѣіаль дѣтѣнсъ прѣсте маї мѣлте департаменте фаче ка нѣчї декѣмъ съ нѣ ерѣмпѣ револѣдѣзіні, љнсъ ордінеа мораль тот нѣ е рестаѣратѣ, пентрѣ кѣ спре ачест скоп трѣѣе съ се рестаѣре пѣравѣрїле. Де аїчї пѣрчѣде кѣ леѣеа марѣіаль нѣ дескѣрѣдѣязъ нѣчї пѣ соѣіалѣштї, чѣ дѣн конѣрѣ љї фаче ка съ се зпѣаскѣ маї стрѣне зѣтр ла зѣтр. — Се зіче маї љнколо, кѣ а ревідеа конѣтѣдѣзінеа есте а мерѣе маї де парте, а мерѣе пѣлѣ ла монархїѣ шѣ Франца нѣ маї есте матѣрѣ іарѣш пентрѣ монархїѣ! Нѣ де мѣлт аззіам зікѣндѣсе кѣ Франца нѣ ар фї љнкѣ матѣрѣ пентрѣ репѣвлѣкѣ! Нѣ кѣтва ачѣаста љнсеашпѣ кѣ Францѣї і сѣр кѣвенї зп гѣверніѣ вастард, каре съ нѣ фїе нѣчї монархїѣ нѣчї репѣвлѣкѣ? Нѣчї декѣмъ; Франца љшї кѣнѣште історїа са шѣ шѣте че љї есте спре фолос. Іар дакѣ чѣнева вреа а зіче кѣ ачестеа кѣ нѣ ам фї љнкѣ матѣрї пентрѣ вѣлѣ љн-

воіаль (concordia), ла ачѣаста аре дрепт; љнсъ дѣн ачѣаста нѣ пѣтем скѣпа де кѣт нѣмаї прѣн зп патриотїсм шѣ іестѣдѣне љнкордатѣ.

Ежъ нѣам воїт а шѣтї де нѣчї о фрікѣ. Ноѣ нѣ сѣаѣ адѣе љнаште о іастѣ (пѣлѣкѣ) ропшѣ (адѣкѣ репѣвлѣка ропшлор карїї амерѣндъ кѣ оторѣрї фїорѣсе тѣтѣрор арїстокраѣілор.) Домнїї теї, ачѣастѣ іастѣ фаче пропѣшїре маре пе лѣнѣгъ тѣтѣ леѣеа марѣіаль шѣ тѣте љнкордѣчѣнїле зпѣї адмѣнѣстрѣчѣнї прѣверѣтѣре. Чї љн клѣнїта кѣнд інітеле шѣ тѣнїле нѣстрѣ се вор зпї, о кѣзѣтѣтрѣ а нѣстрѣ ва фї де ажѣнс пентрѣ ка съ алѣнде ачѣеа іастѣ. (Мѣшкаре љн адѣнанѣдъ.) — Репѣвлѣка нѣ есте чѣеа че зісесе Дн. Тѣерс кѣрзі ежъ тѣ сѣмдѣ фѣрте љндаторат: Ачѣеа фортѣ де гѣверніѣ каре пе ної деспарте маї пѣдїн; чї еа есте маї вѣртос ачѣеа, кареа пе дѣ воїе ка съ рѣтѣнѣм деспѣрѣдїї. Апої токѣта пентрѣ ачѣаста репѣвлѣка есте о треанѣтѣ кѣтрѣ рѣпѣзішѣл каре дѣче кѣтрѣ перїреа Францѣї, адѣкѣ еа есте адевърата прѣчѣнъ че дѣ фїїндъ шѣ „іастѣї челѣї ропшѣ.“ Нѣ нѣмаї пе прїегїнїї теї, чї шѣ пе лѣбералї шѣ пе Бонапартїштї шѣ пе репѣвлѣканїї дѣн партїда де паче љї жѣр ка съ вѣтезе тотала ревісізіне а конѣтѣдѣзіні, пентрѣ ка съ прокѣрѣт дѣрѣї зп адевърат мѣжлок де тѣнтѣнѣдъ, іар нѣ нѣмаї вреѣн паллїатїв. — Пентрѣ ка съ кѣнѣштѣм пѣлѣ ла че град пропѣшї анѣнереа авторѣтѣдїї, съ алѣтѣрѣт нѣмаї нѣтѣрѣл трѣнелор трѣѣнѣчѣсе ла „сѣдїнереа лїнїштеї.“ Ачесте трѣне љн Парїс ера ла а. 1815 нѣмаї врео кѣтева баталїоне*), љн а. 1830 чел мѣлт врео 10,000*), іар љн а. 1848 ла 40,000 о-сташї, шѣ акѣм — о арѣматѣ дѣтреагѣ.

Акѣмъ съ кѣмпѣнїм шѣ ідеїле. љн ашї 1814 шї 1815 нѣ шѣте нїмїнї де соѣіалїсм шѣ репѣвлѣканїсм***). љн ашѣ 1830 репѣвлѣканїї дѣчѣп се аїѣв о љнсеашпѣтате, љн а. 1848 сї љнвїнг прѣн

*) Нѣмаї кѣтева баталїоне франѣозештїї, ера љнсъ тотодатѣ арѣмателе монархїлор аїаѣдї љн ішїма Францѣї. Nota trad.

***) Ера де прїос маї мѣлте, пентрѣ кѣ наѣїзнеа љшї ажѣнсесе деокамдатѣ скопѣл.

Nota trad.

****) Кѣмъ съ прїченѣм ачѣаста? Аѣ нѣ дела 1792 пѣлѣ ла 1800 шѣ кїар пѣлѣ ла 1804 Франца фѣсесе репѣвлѣкѣ? Іар Бабѣф шѣ комплїчї сѣї аѣ нѣ авѣсесерѣ де скоп љнфїїцареа ідеїлор соѣіалїстїче љнкѣ пе ла 1793? Шї гр. Ст. Сїмон љнчѣнѣсе љнкѣ дела 1812 ашї проѣгаа чѣле маї грѣсолане ідеї комѣнїстїче. Nota trad.

съпраиудеалъ, iar дн зрта лор стаѣ социалиштїи. Дн а. 1830 вреѣ съ се факъ клъзвѣрї, авнн днсъ прсте пзднн, дн а. 1848 авїа се пот ачелеаш къла кѣ таре днкордъчвнє, днсъ пѣте нїчї пнътъ акъм нѣ сънт днвїнсе. Дн а. 1830 Сїмонїштїї амъдеск пѣмаї днвѣдъчѣї пзднїї, карїї днкъ дн скърт пѣшеск дн сервїдїзл статълвї сѣаѣ дн шїрѣрїле консерватївїлор. Іар акъм жѣдекадї домпнїї меї, кѣм Франца дела 1830 есте гъбернатъ спре перїреа са. Монархїштїї лїбералї авнкъ сордїле дъреї дн тнїїле лор, iar днпъ 17 анї дї рпнед репъвлїканїї жос дела къртѣ. Еї не промїсеръ кѣ вор нїмїчї социалїстмъ амерїндъторїѣ, чї авїа гъбернаръ треї лнїї шї фъсеръ сїлїдї а се днфрзнта дн вѣтълїѣ крѣнтъ кѣ социалїштїї.

Прсте ачест кѣмп ал сънцелвї сосї гъбернїзл де акъм, адїкъ Бълпартїстмъ дн канъл тревеї; ачеста днкъ вреа съ не тнлгїе пентрѣ вїїторїзл патрїеї, ка шї кѣм лар авеа ел дн пѣтереа са; днсъ зїоа де тнѣе дн пѣте да де мїнчнпъ. Де ачееа рѣзл дъреї нѣ се къртѣ, чере днсъ ажвторїѣ їзте. Чї сїнгъръл мїжлок де ажвторїѣ не каре'л кѣпоск еѣ, есте пѣмаї ревісїзнеа тоталъ а констїтудїзнїї, есте дельтърареа репъвлїчѣї прїн прїнчїпїлъ монархїк. (Мїшкаре днделзнгъ днтре чѣї адънадї-)

Еѣ аїчї нѣ тѣ адресезѣ ла нїчї о персоналїтате шї ла нїчї о партїдѣ. Ної тодї ам пѣкъгвїт шї неам стрїкат знїї прїн алдїї; ної днпрезлв ам компромїс патрїа; съ о шї тнлгїїм днпрезлвпъ. Дацїмї воїе ка съ арзнк о їзте кѣзѣтъръ прсте пѣсечънеа Езропеї, шї Дв. вендї ведеа, кѣтккъ аколо фак днкордъчвнїї дїгантїче пентрѣ авнлп, токма не атѣта, не кѣт ної лѣкрѣм пентрѣ ка съ авнлпем. Аїчї днсъ тревзе съ вѣ днкїарезѣ, кѣ еѣ нѣ воїеск а нега нїчї знл дн кѣштїгърїле (дн дрептърїле оменпшїї) дела 1789. Дакъ днсъ еѣ де о парте штїѣ респекта лїберала, оменбса шї неднвїнса жѣмѣтате а револудїзнїї дн 1789 де алтѣ парте іарънн нѣ тїї почї асквнде плаѣеле (панеле) че аѣ кѣпзнат еа ла пропъшїреа шї ферїчїреа дъреї; пѣзрѣеа тревзе съ кѣдет ла прїнчїпеле (австрїак) Карнїд каре знеї прїнчесе чѣл днтревѣ: дакъ револудїзнеа дн Франца ва днчета маї кървнд, дї рѣспнзсесе: „Madaмъ, ачееаш ва рѣмѣнеа аколо перїманентъ!“ (Мїшкаре). — Акъм съ асетълвм попорїмеа пѣтерїлор марї дела 1789 кѣ чеа дела 1849, шї вом афла кѣ Франца дела 20 мїліоне локвїторї с'аѣ свїт ла 36 мїліоне, кѣнд тогодатъ Прѣсія ажнпсе

дела 10 ла 16, Англіа дела 20 ла 29, Австрїа дела 30 ла 37 мїліоне, iar Рѣсія дела 50 ла 62 мїліоне! Децї монархїї Езропеї де о парте сънт контървадї дн прїчина днчеркърїлор пѣстре, каре дн тѣте кѣпїталеле Езропеї фѣлъ сїмпатїї, де алтѣ парте прївеск кѣ о вѣкърїѣ ферїчїгѣре кѣм не сѣшїїем ної днтре ної шї еї кѣштїгъ тїмп ка сѣшїї десѣшъре пѣтерїле лор. Кѣ кѣт кѣрсеа евинемїтелор се фаче маї кѣмплїт, кѣ атѣт маї вѣртос Австрїа шї Прѣсія каре маї ваїнте дншї авеа полїтїка лор неатърнатъ, се арзнкъ дн врадеде Рѣсіеї. Іар кѣнд вої вендї ажнпче не треапта чеа маї де жос а анархїеї, атнчї Езропа ва кѣзта скъпаре сънт нажореле Рѣсіеї шї се ва днчїпче чѣл маї дн зртѣ рѣсвоїѣ хотържторїѣ днтре анархїа чеа маї недернтърїтѣ шї днтре деспотїстмъ чѣл маї кѣмплїт. Че е дрепт, атнчї вої (Французї репъвлїканїї) вендї дѣче револудїзнеа днтре чѣделалте попорѣ, Франца вострѣ ва фѣлфѣї днптрѣѣв кан ал Езропеї пнътъ дн чѣделалт, чї шї вої вендї фї днтїмпнїадї кѣ ловїре ла ловїре, вѣ вор рѣспннде кѣ нїмїчїре, ла нїмїчїре, нї штїе Дзеѣ дакъ ачѣастъ лзпгъ ва реешї дн фаворѣеа вѣстрѣ.

Децї еѣ вѣ жѣр ка съ аватедї лзпта ачѣаста; iar фїндккъ Дв. авендї вѣпѣтате а тѣ аскълата кѣ лзаре-амїнте, дацїмї воїе ка съ вѣ адѣк дн сѣвепїре кѣвїнтеле днпералълї Хошѣ каре фїнд де анї 32 шї командънд зпа дн армателе Францозе, а-фѣлндъсе не патъл тордїї сѣснїпнд зїсе кѣтрѣ медїкъл сѣѣ: „Аї дѣ'мї їзте ѓ медїчїнъ дн контра сторѣзрѣї пѣтерїлор, пнпъ нѣ авнкъ тѣртеа а мї ле стѣрче.“ — Іатѣ ачест днперал, каре вреа ашї репої пѣмаї спїрїтъл вїедеї, пентрѣ кѣ целїзл шї вїїторїзл есте пентрѣ ел шї тѣртеа'ї амерїндъ кѣ рѣпїре, ачест днперал есте Франца (мїшкаре.) Ачѣеаш вѣ рѣгъ не Дв. „Дацїмї о медїчїнъ дн контра анархїеї, днсъ ачѣеаш нѣ кнтва сѣ фїе деспотїстмъ. Грѣвїдї Домнїлор шї зндївѣ днтре сїневѣ. (Плѣчере.)

Шедїнда се днтрекъртѣ не 10 мїнѣте; днтр'ачѣеа прїетнїї лѣї Фаллѣ днпъ че ачеста се де де жос де не трївзпъ, мерг шї дї гратълеазъ. Днпъ 10 мїнѣте кѣвїнтеазъ:

Mornay. Ачест вѣрват пѣте съ аївѣ прїнчїпїї сѣпѣтѣсе, ел днсъ есте ораторѣ рѣѣ, прїн зр-таре фѣ шї аскълатат рѣѣ. Днтр'ачѣеа дн. Морнеї авѣ кѣтева ідеї вїне ловїгѣре, де ексемплѣ кѣнд зїсе: Астѣзї есте зїоа маштелор; ної днсъ сѣ лѣпѣдѣм кѣ тодїї маштеле, апої сѣ ворвїм;

съ спънем дрепт ши кърат чеа че воим, ка ачаа-
 стъ деаръ дншелатъ де атьтеа орї prin intriçe
 ши коррзпцие (mitъ de vani) съши вазъ одатъ
 тьнтзнда. Еъ din партии въ спзи кърат, къ
 п'ам fost ниçи сьнт репзвлика ши пз почъ сфери
 о репзвликъ басгардъ кзм есте чеа де акзм;
 днсъ дакъ аш фї съ алег, вреъ сеаъ репзвликъ къ-
 ратъ, сеаъ монархїе конституционал. Гзвернїа
 де акзм пз есте взи; ел вреа съ се сзедїе prin
 petiçionнї сзвскрїсе prin силъ. Дншї паре рзъ къ
 рждецї, пентръ къ чеа че въ спзи еъ, есте лим-
 педеле адевр. Пентръ че пз се сзпзи ла пе-
 деансъ тоцї ачеї ампоїацї карїи кзлег дн силъ
 сзвскрїпцинї (пентръ пролзпциреа прешедїнцїеї
 лзї Лад. Бзппарте)? Апої че маї вреа гзвер-
 нїа? Би milion де сзвскрїпцинї кзлесе пз пот
 репрезента воїнда дела 35 milionе. Нъ кзтва
 прешедїнтеле дншї вате канзл ка съ се факъ дн-
 пзрат prin сила артелор кзм се фъкзсе знкїй
 сзъ? Днсъ аъ трекзт ачеле тїмпзрї; еъ ам то-
 тъ днкредереа дн енерция дзрей ши днтръ днзе-
 лепчзнеа адзпаидеї ачестеїа, prin зрмаре пз при-
 меск ниçи revicizнеа шчл.

(Ва зрма).

РЪНДЪРИКА БИНЕ КРЕДИНЧИОАСЪ.

О рзндзрикъ,
 Де тзлга фрикъ
 Чавеа сїрмана де връштаншї гї,
 Спре тьнгїреа пзїлор сьї
 Съ тїра кзївзл зн' сьши кльдеаскъ,
 Кънд де о датъ'n мїнтїеї veni
 Къ знде поте маї vine фї
 Ка днтр'о касъ де трївзпал;
 Къчї аззїсе,
 Din тзлте zїсе,
 К'аколо знде дншї аре тронзл
 Сфьнта Дрентате, кз-ал сзъ кортежїй,
 Нелецзїреа пз аре лок,
 Ши къ авззл чеї е патронзл
 Нъ поте с'афле ниçи кзм прїлеций.
 Де челе Сфїнте сьши ватъ жок.
 Фъкъ сїрмана ка кредитчобъ;
 Се възъ днсъ пепорокобъ,

Рзъ дншелатъ

Ши астъ датъ.

Къчї зн валазр ч'ачї пзндеа,
 Фрзмос ла пелле ши азрїт,
 Dedat дн касъ, dzместїчїт,
 Де каре дънса ниçи се темеа,
 Дн кзцетареаї къ дл ресфацъ,
 Ка тоцї painте пз се сфїї
 А се repede къ еа де фацъ
 Ши тоцї d'a рзндзл аї днгїци
 Пзп' а'ал маї мїк
 Ши маї din зрмъ крзл пзїшор,
 Фзръ сьї zїкъ nimenї nїмїк,
 Саъ еї сьї viie спре ажзгор,
 Атзпчї де снаїтъ, еа, маї тзрїнд,
 Пзтрзвсъ'n сзфлет, zїсе жълїнд:
 О! amar mie! кътъ орвїре!
 Съ даъ kredїндъ ла аззїре!...

Съ пз kredem тоате къте аззїм,
 Ка пз кзтва'n зрмъ рзъ съ не кым
 Къчї лзмеа е плинъ тот де рзътате,
 Шапої интересзл знде пз стрзвате? —

К. Бълъческъ.

Е П И Г Р А М Е.

IV.

Дїменеъ таре рзчїтъ
 Ам ажзнс, кзм vezї, съ тор.
 Чїмї спзсе вава вестїтъ,
 Къ л'аша воалъ кзмплїтъ,
 Леакзл е зн проф d'амор.
 Че zїчї, фрате?... веї съ тор?

V.

Фзръ алтъ черчетаре,
 Фзръ вр'о шгїїндъ таре,
 Чї din сїмпїмент кзрат,
 Мзїереа'шї днкїпзеште
 Анцел не чел че їзвеште,
 Ши драк гол не зл вьрват.

К. Б.

Дндрептаре. Дн Nr. тр. фада 230, seria
 злїтїа а потеї 1, чїгеште: Dorim маї счїзте date.
 Паçина 231 seria пензлгїтїа, дн лок де а vota
 чїгеште: а vota; дн дндрептаре — дн лок де чї-
 сеште, чїгеште.